

Інформаційна технологія підтримки прийняття рішень для вибору пріоритетних заходів розвитку туризму та туристичних підприємств

Слепцова О. Я.

Галицький коледж імені В'ячеслава Чорновола, oljajaremchuk@rambler.ru

The goal of this Thesis is to evaluate the tourism development methods in the Ternopil region of Ukraine and to priorities these methods for the short-term realisation. This task is achieved by using the Analytic Hierarchy Process method which facilitates the decision-making process and structures the problem using the hierarchical model. This model describes quantitative and qualitative elements and evaluates them using the pairwise comparisons analysis. The advantage of this model lies in the relationship and interdependence of criteria, sub criteria and the set of alternatives.

Custom build software application "Tourism. Current State. Forecast." was developed to solve the multi-criteria problems and facilitate decision making process in the tourism industry.

ВСТУП

Сучасна туристична система має свої особливості, що зумовлюють необхідність використання нових методів і підходів до прийняття рішень, щодо забезпечення конкурентоспроможного розвитку туризму в регіоні в динамічних умовах ринкової кон'юнктури. Аналіз багатьох важливих проблем розвитку туризму спирається на задачі критеріального вибору (вибору альтернатив, розподілу ресурсів і т.д.) для розв'язку яких достатньо універсальним та теоретично обґрунтованим є метод аналізу ієрархій (МАІ) Т. Сааті [1].

Метою даної роботи є: обґрунтування та використання МАІ для підтримки прийняття рішень, щодо вибору найбільш пріоритетних заходів з розвитку туризму та напрямів діяльності туристичних підприємств в Тернопільському регіоні для першочергової їх реалізації; розробка сучасної інформаційної технології, яка міститиме усі засоби для підтримки прийняття рішень, щодо розв'язання поставленої задачі.

ОСНОВНИЙ ТЕКСТ

Для розв'язання однієї із поставлених задач була побудована ієрархія (рис.1), яка включає фокус, критерії, підкритерії та альтернативи.

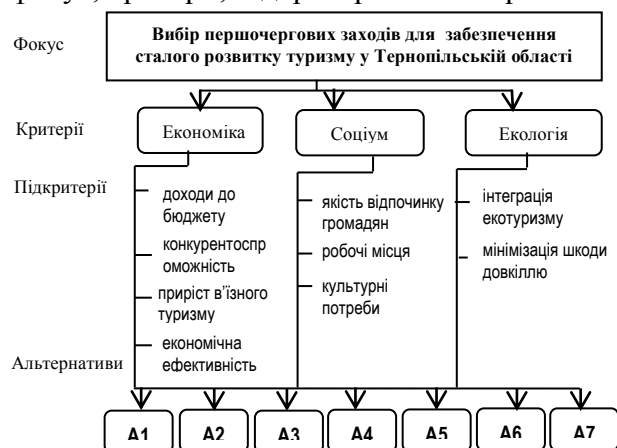

Рисунок 1 – Декомпозиція проблеми в ієрархію для вибору заходів з розвитку туризму

Були виділені наступні альтернативи розвитку туризму в регіоні: А1. – розвиток малих міст області, як туристичних центрів; А2. – розвиток зеленого туризму, створення сільських садиб, що прийматимуть туристів; А3. – створення сучасної дорожньої інфраструктури на основних туристичних маршрутах; А4. – впровадження сучасних методів рекламно-презентаційної діяльності; А5. – створення та розвиток матеріально-технічної бази і сучасної інфраструктури туризму із залученням бізнесу; А6. – розширення мережі туристично-екскурсійних маршрутів області; А7. – підвищення якості та розширення асортименту туристичних послуг.

Оскільки оцінювання проводилось спеціалістами управління з питань туризму Тернопільської обласної державної адміністрації, які склали групу з кількох осіб, і вони змогли досягнути певних узгоджень щодо суджень та впорядкувати критерії прийняття рішень, а тому, рішення прийняте ними, можна розглядати як індивідуальне.

Глобальні ваги елементів ієрархії наступні: А1 – 0,122; А2 – 0,201; А3 – 0,152; А4 – 0,088; А5 – 0,231; А6 – 0,105; А7 – 0,102, що свідчить про те, що найпріоритетнішими завданнями для реалізації будуть альтернативи: А5. – створення та розвиток матеріально-технічної бази і сучасної інфраструктури туризму із залученням малого бізнесу; А2. – розвиток зеленого туризму, створення сільських садиб, що прийматимуть туристів.

Для вибору стратегічних напрямів діяльності туристичних підприємств регіону була побудована наступна ієрархія (рис. 2):

В результаті проведення парних порівнянь методом МАІ було отримано наступні ваги вектора глобальних пріоритетів: А1. – спрощення візових, митних і прикордонних формальностей (0,132); А2. – розробка нових напрямків турів, якісної мережі екскурсійних маршрутів (0,137); А3. – розробка конкурентоспроможної стратегії та завоювання свого сегмента ринку (0,265); А4. – впровадження передових комп'ютерних технологій, власні сайти, реклама (0,256); А5 – сприяння держави: нормативно правова база, податкові пільги (0,21). Пріоритетними альтернативами є А3. та А4. Даний метод реалізований в програмному забезпеченні «Туризм. Реалії. Прогнози» [2] із використанням мови програмування С# на платформі .NET 3.5 в середовищі візуального програмування Visual Studio 2008. Одне із вікон програми наведено на рис. 3.

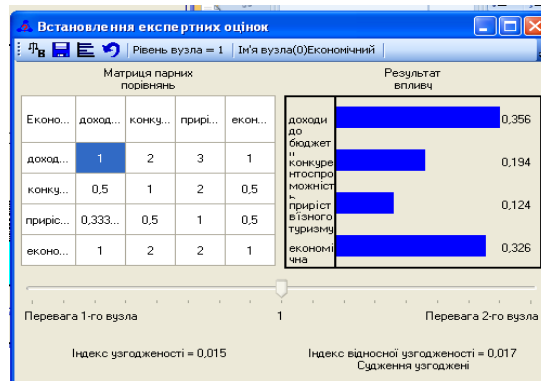

Рисунок 3 – Вікно для введення експертних оцінок

ВИСНОВКИ

В роботі представлено експертний метод прийняття рішень, який використано і реалізовано в програмному забезпеченні «Туризм. Реалії. Прогнози» розробленої інформаційної технології підтримки прийняття рішень в туризмі. На двох важливих задачах прийняття рішень в туризмі продемонстровано використання МАІ, який відзначився високою ефективністю у практичному використанні і легкістю в програмній реалізації.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Саати Т. Принятие решений. Метод анализа иерархий / Т. Саати. – М.: Радио и Связь, 1993. – 278 с.
Слепцова О. Я. Використання інформаційних технологій для підтримки прийняття рішень в туризмі/ О. Я. Слепцова, В. Я. Данилов// Наукові праці: Науково-методичний журнал. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. – Випуск 173. – Т. 161. Комп'ютерні технології. – с. 47-53.

